

Brüsszel, 2022. december 19.
(OR. en)

16241/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0393(NLE)**

**ENER 706
ENV 1332
COMPET 1066
TRANS 807
CONSOM 356
IND 575
ECOFIN 1361
FISC 268**

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	15855/22
Biz. dok. sz.:	15031/22
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS RENDELETE a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról szóló tanácsi rendeletjavaslatnak a TTE Tanács (Energia) 2022. december 19-i ülésén elért politikai megállapodást követően kialakult szövegét.

A mellékletben foglalt szöveget a jogász-nyelvészek még ellenőrizni fogják.

A Tanács úgy határozott, hogy engedélyezi e rendelet elfogadására az írásbeli eljárás alkalmazását.

2022/0393 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

**a lakosság és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós
mechanizmus létrehozásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 122. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére¹,

mivel:

---

¹ 2022. december 2-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (1) Az Oroszországi Föderáció (a továbbiakban: Oroszország) Ukrajnával szembeni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agressziója, valamint az Oroszországból a tagállamokba irányuló földgázellátás példátlan mértékű csökkenése veszélyezteti az ellátásbiztonságot az Unióban és tagállamaiban. A gázszállítás Oroszország általi, fegyverként való felhasználása és a piacoknak a gázáramlások szándékos megzavarásával történő, Oroszország általi manipulálása ezzel egyidejűleg az energiaárak drámai emelkedéséhez vezetett az Unióban. A gázellátási útvonalak megváltozása, és ennek következtében az európai gázinfrastruktúra túlszűfolttsága, az alternatív gázellátási források felkutatásának szükségessége, valamint az ellátási sokkhelyzetben nem megfelelő árképzési rendszerek mind hozzájárultak a mostani áringadozásokhoz és áremelkedésekhez. A magasabb földgázárak – a magasabb villamosenergia-árak okozta tartósan magas infláció és a fogyasztók vásárlóerejének ebből eredő csökkenése, valamint a gyártási költségeknek különösen az energiaigényes iparágakban való emelkedése által – veszélyeztetik az Unió gazdaságát és súlyosan aláássák az ellátásbiztonságot.
- (2) 2022-ben a földgázárak példátlan mértékben ingadoztak, és egyes referenciaértékek 2022 augusztusában minden eddiginél magasabb szintet értek el. A földgázárak 2022 augusztusában tapasztalt rendellenes szintje több tényezőnek volt betudható: többek között a tárolók feltöltéséből és a csővezetékes gázszállítás csökkenéséből adódó törekeny kereslet-kínalati egyensúlynak, a további ellátási zavaroktól és az Oroszország általi piaci manipulációktól való félelemnek, valamint annak, hogy az árképzési mechanizmus nem igazodik a kereslet és a kínálat ilyen szélsőséges változásaihoz, és ezért csak tovább súlyosbította a túlzott áremelkedést. Míg az előző évtizedben az árak az 5 EUR/MWh és 35 EUR/MWh közötti sávon belül maradtak, az európai földgázárak idén olyan szinteket értek el, amelyek 1 000 %-kal magasabbak voltak az Unióban korábban tapasztalt átlagáraknál. Az ICE ENDEX-en² kereskedett, holland gáztőzsdei („Title Transfer Facility”, a továbbiakban: TTF) Gas Futures ára (három hónapos/negyedéves termékek) kevéssel 350 EUR/MWh alatti szinteken volt, az Európai Energiatőzsdén (a továbbiakban: EEX) kereskedett TTF másnapi gázár pedig elérte a 316 EUR/MWh-t. A gázárak korábban soha nem értek el olyan szinteket, mint amilyeneket 2022 augusztusában lehetett megfigyelni.

---

² Az ICE ENDEX a legfontosabb energiatőzsdék egyike Európában. A gáz esetében szabályozott határidős ügyleteket és opciókat biztosít a holland gáztőzsde („Title Transfer Facility”, a továbbiakban: TTF) kereskedési központja számára.

- (3) Az Északi Áramlat 1 gázvezetékét ért – valószínűleg egy 2022. szeptemberi szabotázsakció okozta – károk miatt nincs kilátás arra, hogy az Oroszországból az Unióba irányuló gázellátás a közeljövőben újra elérje a háború előtti szintet. Az európai fogyasztók és vállalkozások továbbra is ki vannak téve annak a nyilvánvaló kockázatnak, hogy újabb, gazdasági károkat okozó, esetenként kialakuló gázáremelkedések következnek be. Az olyan előre nem látható események, mint az európai gázellátást megzavaró vagy a kereslet drámai növekedését okozó balesetek, illetve[...] a csővezetékeken elkövetett szabotázs veszélyeztethetik az ellátásbiztonságot. A hirtelen beálló hiánytól való félelem által kiváltott piaci feszültségek és felfokozott hangulat valószínűleg az idei télen túl és a jövő évben is megmaradnak, mivel az ellátási sokkokhoz való alkalmazkodás, valamint az új ellátási kapcsolatok és infrastruktúrák kialakítása várhatóan legalább egy évet vesz igénybe.
- (4) Bár léteznek egyéb virtuális kereskedési pontokhoz (VTP) kapcsolódó származtatott termékek is, széles körben úgy tekintik, hogy az európai gázpiacokon a gázár tekintetében a hollandiai gáztőzsde (TTF) az irányadó. Ennek oka a TTF jellemzően magas likviditása, amely több tényezőnek – többek között földrajzi helyzetének – tudható be, amely tényezők lehetővé tették a TTF számára, hogy a háború előtti viszonyok között több forrásból, többek között Oroszországból is jelentős mennyiségű földgázt fogadjon. Ennek következtében a TTF-en jegyzett gázárát széles körben használják referenciaárként a gázellátási szerződések árképzési képleteiben, valamint áralapként a fedezeti/származtatott ügyletek során Unió-szerte, még a TTF-hez közvetlenül nem kapcsolódó központoknál is. A piaci adatok szerint 2022 első nyolc hónapjában a TTF-en kereskedett földgáz az Európai Unióban és az Egyesült Királyságban együttesen kereskedett földgáz mintegy 80 %-át tette ki.

(5) Ugyanakkor az uniós energiapiacokon 2022 februárja óta bekövetkezett, zavart okozó változások hatással voltak a gáz nagykereskedelmi piacon alkalmazott hagyományos árképzési mechanizmusok működésére és hatékonyságára, különösen a TTF-ár referenciaértékként betöltött szerepére. Míg a TTF a múltban Európa más régiói számára a gázár tekintetében irányadóként tudott szolgálni, 2022 áprilisától elszakadt más európai központok és kereskedési helyszínek áraitól, valamint az árjelentő ügynökségek által az LNG-behozatalra vonatkozóan készített árértékelésektől. Ennek nagyrészt az az oka, hogy Északnyugat-Európa gázrendszerét sajátos infrastrukturális korlátok jellemzik mind a (nyugat-keleti irányú) csővezetékes szállítás, mind az LNG-visszagázosítási kapacitás tekintetében. Részben ezek a korlátok voltak felelősek a gázárak általános emelkedéséért az európai válság kezdete óta, amely amiatt következett be, hogy Oroszország fegyverként kezdte használni az energiát. A TTF és más regionális központok közötti, 2022. augusztusi rendellenes eltérés azt jelzi, hogy a jelenlegi sajátos piaci körülmények között előállhat az, hogy a TTF nem tükrözi megfelelően az infrastrukturális korlátokkal küzdő északnyugat-európai piacon kívüli piacok helyzetét. Miközben az északnyugat-európai piacon szűkösség tapasztalható, az Északnyugat-Európán kívüli egyéb regionális piacokon kedvezőbb piaci feltételek uralkodhatnak, és ezért indokolatlanul érintik őket szerződéseiknek a TTF-hez való indexálása. Ezért míg a TTF Északnyugat-Európa tekintetében továbbra is teljesíti a kereslet és a kínálat kiegyensúlyozására irányuló célkitűzését, intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy korlátozzuk a TTF-en jegyzett rendellenesen magas árak esetenkénti kialakulása által az EU más regionális piacaira gyakorolt hatást. Más kereskedési központokban – kisebb mértékben – szintén lehetnek hiányosságai az árképzésnek.

- (6) A jelenlegi árképzési mechanizmusokkal kapcsolatos problémák kezelésére különböző intézkedések hozhatók. A közelmúltbeli piaci zavarok és az árképzési rendszer hiányosságai által érintett európai vállalatok számára az egyik lehetőség a meglévő TTF-alapú szerződések újratárgyalása. Mivel a TTF határidős ügyleteihez kötött árreferenciák a korábbiaktól eltérő jelentőséggel bírnak, és az Északnyugat-Európán kívüli gázpiaci helyzetre nézve nem feltétlenül reprezentatívak, egyes vevők úgy próbálhatják megoldani az árképzéssel és a TTF-referenciaértékkel kapcsolatos jelenlegi problémákat, hogy szerződéses partnereikkel újratárgyalják szerződéseiket, akár a szerződés konkrét feltételei alapján, akár a szerződési jog általános elvei szerint.
- (7) Hasonlóképpen, az importáló vállalatok vagy a nevükben eljáró tagállamok kapcsolatba léphetnek nemzetközi partnereikkel a meglévő szállítási szerződések újratárgyalása vagy újakról való megállapodás céljából, és a szerződésekbe a jelenlegi, áringadozással jellemzett helyzethez igazított, megfelelőbb árképzési képleteket foglalhatnak. Az (EU) [XXXX/2022] rendelet alapján létrehozott informatikai eszközön keresztül történő koordinált beszerzés lehetőséget kínálhat az importált energia árának csökkentésére, ez pedig csökkentheti a piaci intervenció szükségességét.
- (8) Továbbá a 2014/65/EU irányelv már most is tartalmaz biztosítékokat a szélsőséges volatilitás korlátozására: előírja például, hogy a szabályozott piacok rövid időszakokra írják elő a „tőzsdei kereskedés szüneteltetését”, amellyel bizonyos órákra korlátozhatók a szélsőséges áremelkedések. A napközbeni áringadozásokat kezelő mechanizmus, amelyet az (EU) [XXXX/2022] tanácsi rendelet 15–17. cikke vezetett be, hozzájárul az energiaderivatívák piacán az árak napközbeni szélsőséges volatilitásának korlátozásához. Ezek a mechanizmusok azonban csak rövid távon működnek, és nem azzal a céllal kerültek kidolgozásra, hogy megakadályozzák, hogy a piaci árak bizonyos túlzott szinteket érjenek el.

- (9) A kereslet csökkentése további fontos elem a szélsőséges árcsúcsok problémájának kezelésében. A gáz és a villamos energia iránti kereslet csökkentése visszafoghatja a piaci árakat, ezért hozzájárulhat a rendellenesen magas gázárak okozta problémák enyhítéséhez. Ennek a rendeletnek az Európai Tanács 2022. október 21-i következtetéseivel összhangban ezért biztosítani kell, hogy a mechanizmus aktiválása ne vezessen a gázfelhasználás növekedéséhez.
- (9a) Azok a 2022. nyári, állami támogatásban részesülő szervezetek általi erőfeszítések, amelyek a tárolás céljából való gázvásárlást célozták anélkül, hogy figyelembe vették volna a koordináció nélküli beszerzésnek az árakra gyakorolt hatását, hozzájárultak a referenciaárak, és köztük is különösen a TTF-árak emelkedéséhez. Az árak szélsőséges megemelkedésének a jövőben való elkerülése érdekében ezért fontos, hogy azok a tagállamok, amelyek adott esetben állami finanszírozásban részesülő szervezeteken keresztül szereznek be gázt a föld alatti tárolók feltöltése céljából, jobb koordinációt folytassanak. A(z) XXXX/2022 rendelettel létrehozott közös beszerzési mechanizmus alkalmazása fontos szerepet játszhat e tekintetben, a túlzottan magas gázárak esetenkénti kialakulásának korlátozása által.
- (10) Bár vannak olyan meglévő intézkedések, amelyek alkalmasak a gázpiaci árképzéssel kapcsolatos problémákhoz vezető egyes tényezők kezelésére, ezek az intézkedések nem garantálják a jelenlegi problémák azonnali és kellően biztos orvoslását.
- (11) Ezért létre kell hozni egy olyan átmeneti piaci korrekciós mechanizmust az 1–12 hónapos lejáratú TTF származtatott termékek és egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek főbb piacain zajló földgázügyletekre vonatkozóan, amely azonnali hatállyal képes megelőzni a túlzottan magas gázárak esetenkénti kialakulását.

- (12) Az Európai Tanács a 2022. október 21-i következtetéseiben felszólította a Bizottságot, hogy sürgősen terjesszen elő javaslatot a földgázügyletekre vonatkozó, ideiglenes dinamikus árfolyosóra vonatkozóan, a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, a határokon átnyúló gázkereskedelem és megbízható ár-referenciaértékek révén történő fokozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2022. október 18-i bizottsági javaslat 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott biztosítékok figyelembevételével.
- (13) A következő biztosítékokat egyrészt figyelembe kell venni a piaci korrekciós mechanizmus kialakításakor, másrészt pedig annak biztosítására kell felhasználni őket, hogy az esetlegesen aktivált piaci korrekciós mechanizmus megszüntetésre kerüljön, amint már nem állnak fenn az aktiválásának feltételei, vagy ha nem szándékolt piaci zavarok következzenek be[...]: a Gasunie Transport Services B.V. által működtetett TTF virtuális kereskedési ponton megvalósuló földgázügyletekre alkalmazandó; más uniós gázkereskedési központok – egy dinamikus árfolyosón keresztül – a TTF korrigált azonnali árához köthetők; nem érintheti a tőzsdén kívüli gázkereskedelmet, nem veszélyeztetheti az Unió gázellátásának biztonságát, függővé kell tenni a gázmeztakarítási cél megvalósítása terén elért eredményektől, nem vezethet a gázfogyasztás általános növekedéséhez, úgy kell kialakítani, hogy ne akadályozza az EU-n belüli piaci alapú gázszállításokat, nem befolyásolhatja az energiaderivatívák piacainak stabilitását és rendezett működését, és figyelembe kell vennie az Unió különböző szervezett piacain tapasztalható gázpiaci árakat.
- (14) A piaci korrekciós mechanizmust úgy kell kialakítani, hogy megfeleljen két alapvető kritériumnak, nevezetesen annak, hogy egyrészt hatékony eszközként működjön a rendkívül magas gázárak esetenkénti kialakulása ellen, másrészt pedig, hogy csak akkor legyen aktiválható, ha az árak a globális piacokhoz képest rendkívüli szintet érnek el, hogy elkerülhetők legyenek a jelentős piaci zavarok és az ellátási szerződések zavarai, amelyek súlyos ellátásbiztonsági kockázatokat eredményezhetnek.

- (15) A piaci korrekciós mechanizmuson keresztüli beavatkozásnak az árképzés legfontosabb hiányosságainak kezelésére kell korlátozódnia. A származtatott termékek esetében a TTF 1 hónapos lejáratra vonatkozó elszámolási ára a gázellátási szerződésekben messze a legelterjedtebb referenciaérték az EU-ban; ezt a 2 hónapos és az éves lejárati követi. Az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekkel való kereskedés felé való elmozdulás azonban torzulásokhoz vezethet az EU energia-, illetve pénzügyi piacain, például azért, hogy a piaci szereplők arbitrázst alkalmaznak a korrigált és a nem korrigált származtatott termékek között, a fogyasztók kárára. Az Unióban működő összes VTP-hez kapcsolódó származtatott termékeket ezért elvben be kell vonni a piaci korrekciós mechanizmusba. A mechanizmusnak a TTF-től eltérő VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre való alkalmazása azonban összetett feladat, és további technikai előkészítést igényel. Tekintettel arra, hogy sürgősen szükség van egy piaci korrekciós mechanizmus bevezetésére a legfontosabb származtatott termék (TTF) tekintetében, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktus révén meghatározza a piaci korrekciós mechanizmus egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre történő alkalmazásának, valamint az egyéb VTP-khez kapcsolódó azon származtatott termékek kiválasztásának technikai részleteit, amelyek előre meghatározott kritériumok alapján kizárhatók.
- (16) A piaci korrekciós mechanizmus bevezetése várhatóan egyértelműen jelzi majd a piac felé, hogy az EU nem fogadja el a hibás árképzésből eredő túlzott árakat. Emellett bizonyosságot fog nyújtani a piaci szereplők számára a gázkereskedelem megbízható korlátait illetően, és jelentős gazdasági megtakarításokat eredményezhet mind a vállalatok, mind a háztartások számára, amelyek ily módon nem lesznek olyannyira kitéve az esetenként kialakuló, túlzottan magas energiaáraknak.

- (17) A mechanizmusnak dinamikus biztonsági plafont kell bevezetnie az 1–12 hónapos lejáratú származtatott termékek árára vonatkozóan. A dinamikus biztonsági plafont akkor kell aktiválni, ha a származtatott termékek ára elér egy előre meghatározott szintet, és ha az áremelkedéssel egyidejűleg regionális vagy világszintű szinten nem tapasztalható hasonló áremelkedés.
- (17a) A dinamikus biztonsági plafonnak tehát biztosítani kell, hogy a világ más régióiban jegyzett LNG-árakat jelentősen meghaladó árú kereskedési megbízásokat ne lehessen elfogadni. Megfelelő referenciamutatók segítségével meg kell határozni egy, a világszintű LNG-ártrendeket tükröző referenciát. A referenciának az LNG-árak európai piaci feltételeket tükröző értékelésén [...], valamint tekintettel az Egyesült Királyság és Ázsia – mint LNG-világszintű versenytársak – különleges jelentőségére, az Egyesült Királyság és az ázsiai régiók megfelelő referenciamutatóin is kell alapulnia. A csővezetékes gázzal ellentétben az LNG-vel az egész világon kereskednek. Az LNG-árak ezért jobban tükrözik a gázárak világszintű alakulását, és viszonyítási alappal szolgálhatnak annak az értékeléséhez, hogy a kontinentális központokban jegyzett árszintek rendellenes módon eltérnek-e a nemzetközi ártól.

(17aa) A számításba vett LNG-árminta meghatározásakor kellően széles körből kell meríteni ahhoz, hogy az még akkor is eléggé informatív legyen, ha egy-egy konkrét LNG-ár adott napon nem áll rendelkezésre. Az európai és nemzetközi árak reprezentatív kosarának kialakítása céljából, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az árinformációkat nyújtó szervezetek a vonatkozó uniós szabályozás hatálya alá tartozzanak, az árértékeléseket olyan árjelentő ügynökségeknek kell kiválasztaniuk, amelyek szerepelnek az (EU) 2016/1011 rendelettel létrehozott referenciamutató-nyilvántartásban. Mivel az információk időszerűsége kulcsfontosságú a dinamikus piaci korrekciós mechanizmus szempontjából, csak az olyan szervezetek által szolgáltatott árinformációkat szabad figyelembe venni, amelyek a közzététel napjára vonatkozó információkat szolgáltatnak. Ahhoz, hogy az ACER elláthassa az e rendelet szerinti piacfelügyeleti feladatait és időben kiszámíthassa a referenciaárat, az árértékeléseket közzétevő árjelentő ügynökségeket kötelezni kell arra, hogy az értékeléseket már közép-európai idő szerint 21.00-ig az ACER rendelkezésére bocsássák – feltéve hogy azok rendelkezésre állnak –, hogy az ACER így a nap vége előtt közzétehesse a referenciaárat; habár az ilyen adatszolgáltatási kötelezettségek csak a már meglévő adatokra vonatkoznak, és nem jelentenek jelentős újabb terhet az árjelentő ügynökségek számára, valamint gyakoriak az energia- és pénzügyi piaci szabályozásban, az ACER-nek biztosítania kell a kapott információk bizalmas kezelését és az információhoz fűződő szellemi tulajdonjogok védelmét, valamint azokat kizárólag szabályozási célokra használhatja fel. Az ACER-nek iránymutatással kell tudnia szolgálni arra vonatkozóan, hogy a releváns adatokat milyen formátumban kell rendelkezésre bocsátani.

(17 ab) Nagy fokú likviditásánál fogva indokolt figyelembe venni az Egyesült Királyság National Balancing Point (NBP) nevű központjához kapcsolódó fronthavi származtatott termékeket is. Az ACER által az (EU) XXXX/2022 rendelet 18. cikke alapján végzett napi árértékelésnek szerepelnie kell az LNG-árértékelési kosárban.

- (17b) Bár a referenciaár meghatározásához figyelembe vett referenciamutatók jó közelítését jelentik a világszintű LNG-ártrendeknek, nem lehet egyszerűen azokkal helyettesíteni a származtatott termékek árait. Ennek főképp az az oka, hogy a referenciaár a TTF-től és az Unióban működő egyéb VTP-ktől eltérő helyszínek árait tükrözi. E referenciamutatók nem veszik például figyelembe a gáznak az LNG-termináltól a TTF-központ helyére való szállításakor felmerülő esetleges infrastrukturális szűk keresztmetszetekkel kapcsolatos költségeket. A TTF-árak ezért általában magasabbak, mint a referenciaár céljára figyelembe vett árak. 2022. június és augusztus között átlagosan mintegy 35 EUR/MWh volt a különbség e kettő között. Az ellátás biztonsága szempontjából továbbá kulcsfontosságú a TTF származtatott termékek korrigált árát eléggé magas szinten meghatározni ahhoz, hogy továbbra is vonzó legyen a világ más régióiból származó LNG-import céljára. A TTF származtatott termékek korrigált árának kiszámításához figyelembe vett referenciaárat ezért meg kell növelni egy ellátásbiztonsági prémiummal. A biztonsági plafonra vonatkozó képletnek teljes mértékben dinamikusnak kell lennie, és a világpiaci árakat tükröző, dinamikus alakuló árkosáron és egy bizonyos biztonsági ráhagyáson kell alapulnia annak biztosítása érdekében, hogy az ellátás biztonsága ne kerüljön veszélybe. A dinamikus biztonsági plafon naponta változhat a kosárban szereplő világpiaci árak alakulása szerint.
- (17c) A biztonsági plafont ahelyett, hogy statikus lenne, dinamikus módon és napi szinten ki kell igazítani. Napi elszámolási ár közzétételével biztosítható, hogy a biztonsági plafon összhangban maradjon az LNG-piac alakulásával és megmaradjon a gázkereskedelemben érvényesülő árképzési folyamat, valamint enyhíti a származtatott termékek piacának rendezett működését érintő esetleges hatásokat. A biztonsági plafon dinamikus kialakítása csökkenteni fogja a központi szerződő felek kockázatait is, valamint korlátozza a határidős piacok résztvevőire – például a klíringtagokra és ügyfeleikre – gyakorolt hatásokat. A biztonsági plafon nem korrigálhatja a piaci árakat egy bizonyos határérték alatt.
- (18) Annak érdekében, hogy az 1–12 hónapos lejáratú származtatott termékek árára vonatkozó dinamikus ajánlattételi korlát ne eredményezzen[...] a földgázszolgáltatók vagy -kereskedők között jogellenes összejátszásra irányuló magatartást, a pénzügyi szabályozóknak, az ACER-nek és a versenyhatóságoknak a piaci korrekciós mechanizmus aktiválása során különösen gondosan kell figyelemmel kísérniük a gáz- és energiaderivatívák piacát.

- (19) A piaci korrekciós mechanizmusnak átmeneti jellegűnek kell lennie, és csak a rendkívüli földgázár-emelkedés olyan eseteinek korlátozása érdekében szabad aktiválni, amelyek nem kapcsolódnak más gáztőzsdék áraihoz. A piaci korrekciós mechanizmus működéséhez két feltétel egyidejű teljesülésére van szükség.
- (20) A piaci korrekciós mechanizmus csak akkor aktiválható, ha a fronthavi származtatott termékek elszámolási árai elérnek egy előre meghatározott kivételesen magas szintet, annak biztosítása érdekében, hogy a mechanizmus a piaci hiányosságokat korigálja, és ne befolyásolja jelentősen a keresletet és a kínálatot, valamint a szokásos árképzést. Amennyiben a plafon nem kellően magas szinten kerül megállapításra, megakadályozhatja a piaci szereplőket abban, hogy kitétségeiket hatékonyan fedezzék, mivel sérülhet a jövőbeli teljesítési határidejű termékek megbízható árainak kialakítása és a származtatott termékek piacának működése. Ha a mechanizmus abból a célból kerülne aktiválásra, hogy mesterségesen csökkentse az árakat, nem pedig azért, hogy korigálja a piac működési zavarait, az súlyos negatív hatást gyakorolna a piaci szereplőkre, köztük az energiavállalatokra, akik nehézségekbe ütköznének a letéti felhívások és a likviditási korlátok teljesítése során, ami nemteljesítésekhez vezethet. Előfordulhat, hogy egyes piaci szereplők [...] – különösen a kisebbek [...] – nem tudják fedezni pozícióikat, ami tovább súlyosbítja a volatilitást az azonnali piacokon, és esetleg magasabb áremelkedésekhez vezethet. Tekintettel a kereskedelem jelentős volumenére, ez a fejlemény nyilvánvaló kockázatot jelentene a gazdaságra nézve, amit az intézkedés kialakítása révén meg kell akadályozni. A múltbeli események, például a 2022 augusztusában tapasztalt meredek áremelkedések során szerzett tapasztalatok e tekintetben iránymutatásként használandók azon árszintek meghatározásához, amelyek elérésekor aktiválni kell a piaci korrekciós mechanizmust. A rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy 2022 nyarán a TTF származtatott termékekre vonatkozó fronthavi árak 180 EUR[...]/MWh feletti szinteket értek el. A piaci korrekciós mechanizmusnak azt kell céloznia, hogy a tavaly nyáron tapasztalt rendellenes árszintek elkerülhetőek legyenek.

(21) Ezenkívül a piaci korrekciós mechanizmust csak akkor szabad aktiválni, ha a TTF-árak szintje a világpiaci tendenciákat tükröző LNG-árakat jelentősen és rendellenes mértékben meghaladja. Ha a globális piacokon az árak a TTF áraival azonos ütemben és mértékben emelkednek, a piaci korrekciós mechanizmus aktiválása akadályozhatja a földgáz globális piacokon történő beszerzését, ami ellátásbiztonsági kockázatokat eredményezhet. Ezért a piaci korrekciós mechanizmus csak olyan helyzetekben aktiválható, amikor a TTF árai jelentősen és hosszabb távon magasabbak a globális piaci áraknál. Hasonlóképpen, ha a TTF áraihoz viszonyított különbség csökkenne vagy megszűnne, az ellátás biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében a mechanizmust deaktiválni kell.

(24) Annak érdekében, hogy a mechanizmus teljes mértékben összeegyeztethető legyen az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelettel és az abban meghatározott keresletcsökkentési célokkal, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a mechanizmus aktiválását felfüggeszse, ha az negatívan befolyásolja az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. cikke szerinti gázfogyasztás-csökkentési cél megvalósítása terén elért előrehaladást, vagy ha az a gázfogyasztás általános növekedéséhez vezet, mégpedig oly módon, hogy a gázfogyasztás egy hónap alatt 15 %-kal vagy két egymást követő hónap alatt 10 %-kal meghaladja az előző évek azonos hónapjában, illetve hónapjaiban mért átlagfogyasztást. Az évszakok, az időjárás változása és egyéb tényezők, például a Covid-válság által okozott regionális vagy uniós szintű eltérések ellensúlyozása érdekében a gázfogyasztást össze kell vetni az e rendelet hatálybalépését megelőző öt év fogyasztásával, összhangban az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben alkalmazott megközelítéssel, [...] az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 8. cikke alapján a tagállamoktól kapott gázfogyasztási és keresletcsökkentési adatok alapján. A piaci korrekciós mechanizmus által a földgázárakra gyakorolt tompító hatás nem vezethet az uniós földgázfogyasztás olyan mértékű mesterséges ösztönzéséhez, ami aláássa a földgázkeresletnek az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. és 5. cikke, valamint az (EU) 2022/1854 rendelet 3. és 4. cikke szerinti keresletcsökkentési célokkal összhangban történő csökkentéséhez szükséges erőfeszítéseket. A Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a mechanizmus aktiválása ne lassítsa le a tagállamok által az energiamegtakarítási célkitűzéseik teljesítése terén elért haladást.

- (26) A beavatkozás szintjétől függően a piaci korrekciós mechanizmus pénzügyi, szerződéses és ellátásbiztonsági kockázatokat hordoz. A kockázat szintje a mechanizmus aktiválásának gyakoriságától függ, és ezért zavarhatja a piac rendes működését. Minél alacsonyabb a beavatkozási küszöbérték, a mechanizmus annál gyakrabban kerül aktiválásra, és ezért annál valószínűbb, hogy a kockázat bekövetkezik. Ezért a mechanizmus aktiválásának feltételeit a következő havi TTF-ár rendellenes és rendkívül magas szintjéhez kapcsolódó szinten kell meghatározni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy a mechanizmus hatékony eszköz legyen a nemzetközi piaci fejleményeket nem tükröző túlzott áremelkedések eseteivel szemben.
- (27) Fontos, hogy a mechanizmus úgy kerüljön kialakításra, hogy ne módosítsa a gázellátási szerződések alapvető szerződéses egyensúlyát, hanem inkább a rendellenes piaci magatartás eseteinek kezelésére irányuljon. Ha a beavatkozást kiváltó tényezők olyan szinten kerülnek meghatározásra, hogy az árképzéssel kapcsolatos meglévő problémákat orvosolják, és nem zavarják a kereslet és a kínálat egyensúlyát, a meglévő szerződések szerződéses egyensúlyának a mechanizmus vagy annak aktiválása révén történő megváltoztatásával kapcsolatos kockázat minimálisra csökkenthető.
- (28) A piaci korrekciós mechanizmus azonnali hatásának biztosítása érdekében a dinamikus ajánlattételi korlátot azonnal és automatikusan aktiválni kell, anélkül, hogy az Energiaszabályozók Együtműködési Ügynökségének (ACER) vagy a Bizottságnak erről további határozatot kellene hoznia.
- (28a) Annak érdekében, hogy az aktiválásból eredő esetleges problémákat korán észlelni lehessen, a Bizottságnak meg kell bíznia az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA) és az ACER-t, hogy készítsen jelentést a mechanizmusnak a pénzügyi és energetikai piacokra, valamint az ellátásbiztonságra gyakorolt lehetséges negatív hatásairól.

(29) Az ACER-nek folyamatosan nyomon kell követnie, hogy teljesülnek-e a piaci korrekciós mechanizmus működésének feltételei. A nyomon követés elvégzésére azért az ACER a legalkalmasabb, mert rendelkezik a gázpiacokra való európai léptékű rálátással és a gázpiacok működtetésében szerzett tapasztalattal, valamint az uniós jog alapján már most is megbízása van a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységek nyomon követésére. Ezért az ACER-nek kell nyomon követnie a fronthavi TTF elszámolási árat, és azt össze kell vetnie az európai kereskedési központokhoz kapcsolódó LNG-árértékelések átlagára alapján meghatározott referenciaárral annak ellenőrzése érdekében, hogy a piaci korrekciós mechanizmus aktiválását vagy deaktiválását indokoló feltételek teljesülnek-e. Amint az aktiválás feltételei teljesülnek, az ACER-nek haladéktalanul értesítést kell közzétennie a honlapján arról, hogy a mechanizmus aktiválását kiváltó feltételek teljesültek. Másnap a szabályozott piacok működtetői nem fogadhatnak el a dinamikus ajánlattételi korlátot meghaladó megbízásokat, és a TTF származtatott termékek piacainak résztvevői nem nyújthatnak be ilyen megbízásokat. A szabályozott piacok üzemeltetőinek és a TTF származtatott termékek piacain részt vevőknek figyelemmel kell kísérniük az ACER honlapját, ahol a napi referenciaárat közzé kell tenni. Hasonló dinamikus ajánlattételi korlátot kell alkalmazni az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre is, az említett származtatott termékekre való alkalmazásra vonatkozó végrehajtási jogi aktusban meghatározott feltételek mellett.

- (30) A piaci korrekciós mechanizmus aktiválása nemkívánatos és előre nem látható hatásokat gyakorolhat a gazdaságra, ideértve az ellátásbiztonságot és a pénzügyi stabilitást érintő kockázatokat is. A nem szándékolt piaci zavarok bekövetkezése esetén szükségessé váló gyors reagálás érdekében a mechanizmusba objektív kritériumokon alapuló hatékony biztosítékokat kell beépíteni, amelyekkel a mechanizmust bármikor fel lehet függeszteni. Amennyiben az ACER által végzett nyomon követés eredményei alapján konkrét jelek utalnak arra, hogy egy piaci korrekciós esemény bekövetkezése várható, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy véleményt kérjen az ESMA-tól, az ACER-től, valamint adott esetben az ENTSOG-tól és a gázkoordinációs csoporttól egy esetleges piaci korrekciós eseménynek az ellátásbiztonságra, az EU-n belüli gázszállításokra és a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatásáról, hogy a Bizottság szükség esetén gyorsan felfüggesztethesse a piaci korrekciós mechanizmus aktiválását az ACER-rel.
- (31) Az arra vonatkozó napi felülvizsgálaton túl, hogy a dinamikus ajánlattételi korlátra vonatkozó feltételek továbbra is fennállnak-e, további biztosítékokat kell bevezetni a nem szándékolt piaci zavarok elkerülése érdekében.
- (32) A dinamikus ajánlattételi korlát nem érintheti a tőzsdén kívüli (OTC) ügyleteket, mivel bevonásuk súlyos nyomonkövetési problémákat vetne fel, és az ellátás biztonságával kapcsolatos problémákhoz vezethetne. Felülvizsgálati mechanizmust kell azonban alkalmazni annak vizsgálatára, hogy a tőzsdén kívüli ügyletek kizárása nem vezet-e a származtatott termékekkel való kereskedésnek a tőzsdén kívüli piacokra való jelentős mértékű áthelyeződéséhez, ami veszélyeztetné a pénzügyi vagy az energiapiacok stabilitását.
- (33) A piaci korrekciós mechanizmust automatikusan deaktiválni kell, ha működését a földgázpiaci helyzet már nem indokolja. Hacsak nem következnek be piaci zavarok, a mechanizmust csak bizonyos idő elteltével szabad deaktiválni a gyakori aktiválás és deaktiválás elkerülése érdekében. A piaci korrekciós mechanizmust ezért húsz nap elteltével automatikusan deaktiválni kell, ha a dinamikus ajánlattételi korlát egy adott időszakra vonatkozóan 180 EUR. Az aktiválást illetően, a mechanizmus deaktiválása nem igényelhet semmilyen értékelést az ACER vagy a Bizottság részéről, hanem a feltételek teljesülése esetén automatikusan meg kell történnjen.

- (33a) Amennyiben a gázellátás jelentősen csökken, és olyan helyzet áll elő, amikor a gázellátás nem elegendő a fennmaradó gázkereslet kielégítésére, a Bizottság az (EU) 2017/1938 rendelet 12. cikkének (1) bekezdése értelmében egy vészhelyzetet kihirdető tagállam kérésére regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdethet ki, és ha két vagy több tagállam vészhelyzetet hirdetett ki, akkor regionális vagy uniós vészhelyzetet kell kihirdetnie. Annak elkerülése érdekében, hogy a piaci korrekciós mechanizmus folyamatos aktiválása ellátásbiztonsági problémákhoz vezessen, a mechanizmust abban az esetben automatikusan deaktiválni kell, ha a Bizottság regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdetett ki.
- (34) Alapvetően fontos, hogy a piaci korrekciós mechanizmus tartalmazzon egy olyan hatékony eszközt, amelynek révén a dinamikus biztonsági felső határ objektív kritériumok alapján azonnal és bármikor felfüggeszthető, ha a mechanizmus olyan súlyos piaci zavarokhoz vezetne, amelyek hatással vannak az ellátás biztonságára és az EU-n belüli gázszállításokra.
- (35) Mivel a piaci korrekciós mechanizmus esetleges felfüggesztésének értékelésekor valamennyi figyelembe veendő biztosítékot alaposan értékelni kell, elő kell írni, hogy a piaci korrekciós mechanizmust csak bizottsági határozattal lehessen felfüggeszteni. A döntést indokolatlan késedelem nélkül kell meghozni, és a meghozatal pillanatában a Bizottságnak különösen azt kell értékelnie, hogy a dinamikus ajánlattételi korlát további alkalmazása veszélyezteti-e az Unió ellátásbiztonságát, jár-e megfelelő keresletcsökkentési erőfeszítésekkel, akadályozza-e az Unión belüli piaci alapú gázszállítást, negatívan befolyásolja-e az energiaderivatívák piacát, figyelembe veszi-e az Unió különböző szervezett piacain jegyzett gázpiaci árakat, illetve nem befolyásolja-e negatívan a meglévő gázellátási szerződéseket. Ilyen esetekben a Bizottságnak végrehajtási határozat útján kell határoznia a piaci korrekciós mechanizmus felfüggesztéséről. Tekintettel a gyors reagálás szükségességére, nem követelhető meg, hogy valamely bizottsági eljárással összhangban járjon el.

- (36) A piaci korrekciós mechanizmus nem veszélyeztetheti az Unió gázellátásának biztonságát azáltal, hogy korlátozza azokat az árjelzéseket, amelyek elengedhetetlenek a szükséges gázszállítványoknak az Unióba való vonzásához és az EU-n belüli gázáramláshoz. A piaci korrekciós mechanizmus aktiválása esetén ugyanis a gázbeszállítók visszatartják a gázszállítást, és a nyereség maximalizálása érdekében közvetlenül a felső határok deaktiválása után végezhetik el az értékesítést. Abban az esetben, ha a mechanizmus az Unió gázellátásának biztonságát érintő kockázatokhoz vezetne, de nem került sor regionális vagy uniós vészhelyzet kihirdetésére, a Bizottságnak haladéktalanul fel kell függesztenie a mechanizmust. Az ellátásbiztonsági kockázatok értékelésekor figyelembe veendő egyik elem a 2. cikk 2. pontja szerinti referenciaár egyik összetevőjének jelentős potenciális eltérése a múltbeli trendhez képest, és az Unióba irányuló negyedéves LNG-behozatal jelentős csökkenése az előző év azonos negyedévéhez képest.
- (36a) Mivel a tagállamok közötti, korlátozás nélküli, határokon átnyúló gázszállítás kulcseleme az Unió ellátásbiztonságának, a piaci korrekciós mechanizmus aktiválását akkor is fel kell függeszteni, ha indokolatlanul korlátozza a belső piacon belüli, határokon átnyúló gázszállítást, veszélyeztetve az Unió gázellátásának biztonságát.
- (37) A piaci korrekciós mechanizmus nem eredményezheti az árjelzések által az Unió belső gázpiacán betöltött szerep csökkenését, és nem akadályozhatja az Unión belüli piaci alapú gázszállítást, mivel alapvető fontosságú, hogy a földgázt továbbra is oda lehessen szállítani, ahol a legnagyobb szükség van rá.

(38) A piaci korrekciós mechanizmusok nem veszélyeztethetik indokolatlanul az energiaderivatívák piacának folyamatos és megfelelő működését. Ezek a piacok kulcsszerepet játszanak abban, hogy a piaci szereplők fedezni tudják pozícióikat a kockázatok, különösen az áringadozások kapcsán felmerülő kockázatok kezelése érdekében. Ezenkívül a piaci korrekciós mechanizmuson keresztüli árintervenciók jelentős pénzügyi veszteségeket okozhatnak a származtatott termékek piacainak szereplői számára. Tekintettel az uniós gázpiac méretére, az ilyen veszteségek nemcsak a specializált származtatott termékek piacait érinthetik, hanem más pénzügyi piacokra is jelentős dominóhatást gyakorolhatnak. Az árintervenciók a bizonytalanság miatt a letéti felhívás káros növekedéséhez is vezethetnek. A letéti felhívások jelentős növekedése komoly pénzügyi és likviditási veszteségeket okozhat a piaci szereplők számára, ami valamely klíringtag vagy végső ügyfél nemteljesítéséhez vezethet. Az érintett piaci szereplőknek jóhiszeműen kell eljárniuk, és nem szabad indokolatlanul megváltoztatniuk a kockázatkezelési eljárásokat úgy, hogy azok a letéti felhívások növekedését eredményezzék, különösen, ha az nem a szokásos piaci eljárásokkal összhangban történik. A Bizottságnak ezért haladéktalanul fel kell függesztenie a piaci korrekciós mechanizmust, amennyiben az veszélyezteti a származtatott termékek piacának szabályos működését, például ha az az Unión belül a TTF származtatott termékekkel kapcsolatos ügyletek számának jelentős csökkenéséhez vagy a TTF származtatott ügyletek EU-n kívüli kereskedési helyszínekre való jelentős áthelyeződéséhez vezet. E tekintetben fontos, hogy a Bizottság figyelembe vegye az érintett uniós szervektől érkező szakmai tanácsokat. Az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) egy olyan független hatóság, amely hozzájárul az uniós pénzügyi rendszer stabilitásának megőrzéséhez, különösen a pénzügyi piacok, például a származtatott termékek piaci stabilitásának és szabályos működésének előmozdítása révén. A Bizottságnak ezért figyelembe kell vennie az ESMA e szempontokról szóló jelentéseit. Emellett a Bizottságnak figyelembe kell vennie az Európai Központi Banknak (EKB) a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos tanácsait, összhangban az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 127. cikkének (4) bekezdésével és az EUMSZ IV. jegyzőkönyvének 25.1. pontjával. Tekintettel a pénzügyi piacok volatilitására és az azokon belüli piaci beavatkozások potenciálisan jelentős hatására, fontos biztosítani, hogy a Bizottság gyorsan fel tudja függeszteni a piaci korrekciós mechanizmust. Ezért az ESMA-nak jelentését legkésőbb 48 órán belül, illetve sürgős esetekben a Bizottság kérésére még ugyanazon a napon ki kell adnia.

- (39) A piaci korrekciós mechanizmust úgy kell kialakítani, hogy csak az árképzési mechanizmus hiányosságai által okozott rendkívüli gázár-emelkedéseket kezelje, és mint ilyen, ne legyen hatással a meglévő gázellátási szerződések érvényességére. Azokban az esetekben azonban, amikor az ACER vagy a Bizottság megállapítja, hogy a piaci korrekciós mechanizmus aktiválása kedvezőtlen hatással van a meglévő szállítási szerződésekre, a Bizottságnak fel kell függesztenie azt.
- (40) A mechanizmus felépítése és felfüggesztési lehetőségeinek kidolgozása során figyelembe kell venni, hogy a földgázkereskedők áthelyezhetik a földgázkereskedelmet az Unión kívüli régiókba, ami csökkentené a piaci korrekciós mechanizmus hatékonyságát. Ez lenne a helyzet például akkor, ha a kereskedők tőzsdén kívüli gázkereskedelmet kezdenének folytatni, ami kevésbé átlátható, kevésbé szabályozott, és nagyobb kockázatot hordoz a tekintetben, hogy az érintett felek nem teljesítik kötelezettségeiket. Ez az eset állna fenn akkor is, ha azon kereskedők, akiknél a fedezetet a piaci korrekciós mechanizmus korlátozhatja, más joghatóságokban kötnének fedezeti ügyleteket, aminek következtében a klíringpartnernek a maximált elszámolási ár tükrözése érdekében pótlólagos készpénzfedezetet kellene képeznie a származtatott pozíciókra, letéti felhívásokat eredményezve.
- (41) Az ACER-nek, az ESMA-nak, a Földgázpiaci Szállítási Rendszer-üzemeltetők Európai Hálózatának (ENTSOG) és az (EU) 2017/1938 rendelettel létrehozott gázkoordinációs csoportnak segítenie kell a Bizottságot a piaci korrekciós mechanizmus nyomon követésében.

- (41a) A Bizottságnak lehetőséget kell kapnia arra is, hogy az e rendelet szerinti feladatainak ellátása során konzultáljon az EKB-val, illetve tanácsot kérjen az EKB-tól, az EKB azon szerepének megfelelően, amelyet az egyrészt az EUMSZ 127. cikkének (5) bekezdése szerint, a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák zavartalan végrehajtásához való hozzájárulása által tölt be, másrészt pedig azért, hogy a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmánya 25.1. pontja értelmében tanácsot ad többek között a Bizottságnak, illetve a Bizottság konzultálhat vele a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó uniós jogszabályok hatályával és végrehajtásával kapcsolatban. Az EKB-val folytatott konzultációs eljárást úgy kell megszervezni, hogy az szükség esetén lehetővé tegye a piaci korrekciós mechanizmus gyors felfüggesztését.
- (41b) Tekintettel arra, hogy sürgősen kezelni kell a problémákat, mindenekelőtt a TTF származtatott termékek uniósbeli árképzésével kapcsolatban, döntő fontosságú a piaci korrekciós mechanizmus gyors végrehajtása. Az ESMA-nak és az ACER-nek el kell végeznie a piaci korrekciós mechanizmus hatásának vizsgálatát (a továbbiakban: hatásvizsgálat) annak elemzése érdekében, hogy a gyors végrehajtás járhat-e nem szándékolt negatív következményekkel a pénzügyi vagy az energiapiacokra vagy az ellátásbiztonságra nézve. A hatásvizsgálatot 2023. március 1-jéig be kell nyújtani a Bizottság részére. Ennek keretében elemezni kell mindenekelőtt a piaci korrekciós mechanizmus egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre való kiterjesztésének módozatairól szóló végrehajtási jogi aktushoz szükséges elemeket, és ellenőrizni kell, hogy a piaci korrekciós mechanizmus kulcsfontosságú elemei továbbra is megfelelőek-e a pénzügyi és energiapiaci fejlemények, illetve az ellátásbiztonság alakulásának fényében. Az ESMA és az ACER legkésőbb 2023. január 23-ig előzetes adatjelentést tesz közzé a piaci korrekciós mechanizmus bevezetéséről. Figyelembe véve a hatásvizsgálat eredményeit, a Bizottságnak adott esetben indokolatlan késedelem nélkül javaslatot kell tennie e rendelet módosítására a piaci korrekciós mechanizmus hatálya alá tartozó termékek megválasztásának kiigazítása céljából.

- (42) A Bizottság a hatásvizsgálat alapján, piaci eseményt vagy felfüggesztési határozatot követően[...], illetve a piaci fejleményeknek és az ellátás biztonsága alakulásának fényében javaslatot tehet e rendelet egyéb módosításaira is.
- (42a) A származtatott termékek piacai – különösen a központi szerződő felek kockázatkezelési folyamatai – megfelelő működésének megőrzése, valamint a további letét biztosítékként történő felhívása szükségességének minimalizálása érdekében a felek számára lehetővé kell tenni, hogy rendezett módon ellentételezzenek vagy csökkentsenek a TTF származtatott termékek piacán fennálló pozíciókat, amennyiben ezt kívánják. Ezért helyénvaló, hogy a dinamikus ajánlattételi korlát ne legyen alkalmazandó az e rendelet hatálybalépése előtt kötött szerződésekre, sem pedig az olyan ügyletekre, amelyek lehetővé teszik a piaci szereplők számára, hogy ellentételezzék vagy csökkentsék az e rendelet hatálybalépése előtt kötött TTF származtatott ügyletekből eredő pozíciókat.
- (42b) A központi szerződő felek kulcsszerepet játszanak a TTF származtatott termékek piacai szabályos működésének biztosításában azáltal, hogy csökkentik a partnerkockázatot. Ezért szükséges, hogy a központi szerződő felek tevékenységeit – különösen a nemteljesítő pozíciók kezelése terén – ne akadályozza a piaci korrekciós mechanizmus. Helyénvaló, hogy e célból a dinamikus ajánlattételi korlát ne legyen alkalmazandó a központi szerződő fél által szervezett nemteljesítés-kezelési folyamat részeként végrehajtott ügyletekre.

- (43) A piaci korrekciós mechanizmus a TTF-en jegyzett túlzottan magas gázárak és egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek korrekciójára irányuló célkitűzés elérése szempontjából szükséges és arányos. Az áremelkedések közvetett hatásai, például a növekvő energiaárak és az infláció minden tagállamot érintenek. Ami az árképzési rendszer hiányosságait illeti, ezek a hiányosságok eltérő szerepet játszanak a különböző tagállamokban, és egyes tagállamokban (pl. a közép-európai tagállamokban) reprezentatívabbak az áremelkedések, mint más tagállamokban (pl. a periférián fekvő vagy más ellátási lehetőségekkel is rendelkező tagállamokban). Széttagolt fellépés helyett, ami az integrált uniós gázpiac megosztottságát eredményezhetné, a szolidaritás szellemében közös fellépésre van szükség. Ez utóbbi az Unió ellátásbiztonságának garantálásához is elengedhetetlen. Ezen túlmenően a közös biztosítékok – amelyekre az alternatív gázellátási forrásokkal nem rendelkező tagállamokban nagyobb szükség lehet, mint a több alternatívával rendelkező tagállamokban – koordinált megközelítést biztosítanak az energiaszolidaritás jegyében. Bár a pénzügyi kockázatok és előnyök a különböző tagállamok esetében nagyon eltérőek, a piaci korrekciós mechanizmus olyan szolidáris kompromisszumot képvisel, amelyben minden tagállam vállalja, hogy hozzájárul a piaci korrekcióhoz, és elfogadja ugyanazokat a korlátokat az árképzésre vonatkozóan, még akkor is, ha az árképzési mechanizmus működési zavarainak szintje és a származtatott termékek árainak a gazdaságra gyakorolt pénzügyi hatásai eltérőek a különböző tagállamokban. A piaci korrekciós mechanizmus ezért várhatóan megerősítené az uniós szolidaritást, hiszen kiküszöbölné a túlzottan magas árakat, amelyek sok tagállam számára már rövid ideig is fenntarthatatlanok. A javasolt intézkedés hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy a tagállamok gázszolgáltatói a szolidaritás szellemében elfogadható áron vásárolhassanak gázt.
- (44) Mivel a téli idény küszöbén a gázpiacon tapasztalható helyzet ingatag és kiszámíthatatlan, gondoskodni kell arról, hogy a piaci korrekciós mechanizmus – aktiválási feltételeinek fennállása esetén – a lehető leghamarabb alkalmazásra kerüljön. Következésképpen indokolt úgy rendelkezni, hogy ez a rendelet február 1-jén lépjen hatályba. Helyénvaló, hogy a dinamikus ajánlattételi korlátot február 15-től kelljen alkalmazni. Az ESMA és az ACER előzetes adatjelentés benyújtására vonatkozó kötelezettségét visszamenőleges hatállyal, január 1-jétől kell alkalmazni annak érdekében, hogy a szükséges információkat időben be lehessen szerezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET – TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet ideiglenes piaci korrekciós mechanizmust hoz létre a TTF származtatott termékekkel, valamint az 5c. cikkkel összhangban egyéb virtuális kereskedési pontokhoz kapcsolódó származtatott termékekkel való kereskedésre adott megbízásokra vonatkozóan annak érdekében, hogy korlátozza az Európai Unióban [...] a világpiaci árakat nem tükröző, túlzottan [...] magas gázárak kialakulását. .

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- 0a. „TTF származtatott termék”: a 600/2014/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 30. pontjában meghatározott olyan árualapú származtatott termék, amellyel valamely szabályozott piacon kereskednek, és amelynek mögöttes terméke a Gasunie Transport Services B.V. által működtetett holland gáztőzsde (Title Transfer Facility – TTF) virtuális kereskedési pontján végrehajtott tranzakció;
- 0b. „egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek”: a 600/2014/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 30. pontjában meghatározott olyan árualapú származtatott termék, amellyel valamely szabályozott piacon kereskednek, és amelynek mögöttes terméke az Unióban egy virtuális gázkereskedési ponton végrehajtott tranzakció;
- 0c. „virtuális kereskedési pont (VTP)”: egy betáplálási-kiadási rendszeren belüli nem fizikai kereskedési pont, amelyen keresztül az eladó és a vevő szállítási vagy elosztási kapacitás lekötése nélkül folytat gázkereskedelmet;

1. „fronthavi TTF származtatott termék”: olyan TTF származtatott termék, amely lejáratának napja az adott szabályozott piacon kereskedett, egy hónapos lejáratú származtatott termékek lejáratú napjai közül a legközelebbi;
- 1a. „frontévi TTF származtatott termék”: olyan TTF származtatott termék, amely lejáratának napja az adott szabályozott piacon kereskedett, tizenkét hónapos lejáratú származtatott termékek lejáratú napjai közül a legközelebbi;
2. „referenciaár”: – amennyiben rendelkezésre áll – a következők napi átlagára:
  - a hollandiai Platts Benchmark B.V. által kezelt „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)” és a hollandiai Argus Benchmark Administration B.V. által kezelt „Northwest Europe des – half-month 2” napi átlagaként meghatározott [...] „Northwest Europe Marker” LNG-árértékelés, USA-dollárban (USD) kifejezett LNG-árértékelések/millió brit termikus egységről (MMBtu) EUR/MWh-ra történő átváltással, az Európai Központi Bank EUR átváltási árfolyama és az 1 MMBtu=0,293071 kilowattóra átváltási arány alapján;
  - a hollandiai Platts Benchmark B.V. által kezelt „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)”, valamint a hollandiai Argus Benchmark Administration B.V. által kezelt „Iberian peninsula des – half-month 2”, „Italy des – half-month 2” és „Greece des – half-month 2” napi átlagának napi átlagaként meghatározott „Mediterranean Marker” LNG-árértékelés, USA-dollárban (USD) kifejezett LNG-árértékelések/millió brit termikus egységről (MMBtu) EUR/MWh-ra történő átváltással, az Európai Központi Bank EUR átváltási árfolyama és az 1 MMBtu=0,293071 kilowattóra átváltási arány alapján;

– a hollandiai Platts Benchmark B.V. által kezelt „LNG Japan/Korea DES 2 Half-Month” és a hollandiai Argus Benchmark Administration B.V. által kezelt „Northeast Asia des (ANEA) – half-month 2” napi átlagaként meghatározott „Northeast Asia Marker” LNG-árértékelés, USA-dollárban (USD) kifejezett LNG-árértékelések/millió brit termikus egységről (MMBtu) EUR/MWh-ra történő átváltással, az Európai Központi Bank EUR átváltási árfolyama és az 1 MMBtu=0,293071 kilowattóra átváltási arány alapján;

– az NBP származtatott terméknek az egyesült királysági ICE Futures Europe által közzétett fronthavi elszámolási ára; GBP (penny)/therm-ről EUR/MWh-ra történő átváltással, az Európai Központi Bank EUR átváltási árfolyama és az 1 therm=29,3071 kilowattóra átváltási arány alapján;

– az ACER által az (EU) [XXXX/2022] tanácsi rendelet 18. cikke alapján végzett napi árértékelés szerinti ár;[...]

3. „szabályozott piac”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 21. pontjában meghatározott szabályozott piac;
4. „szabályozott piac működtetője”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 18. pontjában meghatározott piacműködtető.

II. FEJEZET – A PIACI KORREKCIÓS MECHANIZMUS

3. cikk

Az árak nyomon követése

- (0) Az ACER folyamatosan nyomon követi a referenciaárnak, a fronthavi TTF származtatott termékek elszámolási árának és az egyéb VTP-khez kapcsolódó, fronthavi származtatott termékek elszámolási árának az alakulását. Ebből a célból:
- a Platts Benchmark B.V. mindennap legkésőbb (közép-európai idő szerint) [21 óráig] értesíti az ACER-t a következő markerek napi LNG-árértékeléséről: „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)”, „Daily Spot Northwest Europe Marker (NEW)” és „Japan Korea Marker (JKM)”, valamint
  - az Argus Benchmark Administration B.V. mindennap legkésőbb (közép-európai idő szerint) [21 óráig] értesíti az ACER-t a következő markerek napi LNG-árértékeléséről: „Northwest Europe des – half-month 2”, „Iberian peninsula des – half-month 2”, „Italy des – half-month 2”, „Greece des – half-month 2” és „Northeast Asia des (ANEA) – half-month 2”.[...]
- (1) Az (1) bekezdés szerint kapott információk alapján az ACER mindennap kiszámítja a napi referenciaárat, és legkésőbb közép-európai idő szerint 23 óra 59 percig közzéteszi a honlapján.

3a. cikk

A piaci korrekciós esemény

- (1) A frontévi TTF származtatott termékek elszámolási árára vonatkozó piaci korrekciós mechanizmus 2023. február 15-től alkalmazandó. A piaci korrekciós mechanizmust piaci korrekciós esemény aktiválja, amely akkor következik be, ha a fronthavi TTF származtatott termékeknek a hollandiai ICE Endex B.V. által közzétett elszámolási ára:
  - a) három munkanapon át meghaladja a 180 EUR/MWh-t, és
  - b) az a) pontban említett időszakban a referenciaárnál 35 EUR-val magasabb.
- (1a) Az 5c. cikk (1) bekezdése szerinti végrehajtási jogi aktus elfogadását követően az 5c. cikk (2) bekezdésében említett kritériumok alapján az említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott feltételek mellett be kell következnie az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekkel összefüggő piaci korrekciós eseménynek is.
- (1b) Amennyiben az ACER azt állapítja meg, hogy piaci korrekciós esemény történt, honlapján világos és jól látható módon, legkésőbb közép-európai idő szerint 23 óra 59 percig értesítést tesz közzé a piaci korrekciós esemény bekövetkeztéről (a továbbiakban: piaci korrekciós értesítés), és tájékoztatja a Bizottságot, az ESMA-t, az Európai Központi Bankot (EKB) és a Tanácsot a piaci korrekciós eseményről.
- (1c) A TTF származtatott termékek piacán működő szabályozott piacok üzemeltetőinek és a TTF származtatott termékek piacain részt vevőknek naponta figyelniük kell az ACER honlapját.

- (1ca) A piaci korrekciós értesítés közzétételét követő naptól kezdve a szabályozott piacok működtetői nem fogadhatnak el, a TTF származtatott termékek piacain részt vevők pedig nem nyújthatnak be olyan TTF származtatott termékekre vonatkozó megbízásokat, amelyek lejáratára a fronthavi TTF származtatott termék lejáratának napja és a frontévi TTF származtatott termék lejáratának napja között esedékes, és amelyek ára 35 EUR/MWh-val magasabb az ACER által az előző napon közzétett referenciaárnál („dinamikus ajánlattételi korlát”). Ha a referenciaár 145 EUR alatt van, a dinamikus ajánlattételi korlátnak továbbra is 145 EUR és 35 EUR összegének kell lennie.
- (1d) Az 5c. cikk (1) bekezdése szerinti végrehajtási jogi aktus elfogadását követően az 5c. cikk (2) bekezdésében említett kritériumok alapján az említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott feltételek mellett dinamikus ajánlattételi korlátnak kell vonatkoznia az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre is.
- (1e) Az ACER általi aktiválást követően a dinamikus ajánlattételi korlát legalább 20 munkanapig alkalmazandó, kivéve, ha a Bizottság az 5. cikkel összhangban felfüggeszti, illetve ha a 4. cikk (0) bekezdésével összhangban deaktiválásra kerül.

- (3) Annak érdekében, hogy a Bizottság gyorsan felfüggeszthesse a piaci korrekciós mechanizmus ACER általi aktiválását – amennyiben erre szükség lenne olyan esetben, amikor az ACER által a 3. cikk (0) bekezdése szerint végzett nyomon követés eredményei alapján konkrét jelek utalnak arra, hogy a 3a. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti piaci korrekciós esemény bekövetkezése várható –, a Bizottság haladéktalanul felkéri az Európai Központi Bankot (EKB), az Európai Értékpapírpiazi Hatóságot (ESMA), valamint adott esetben a Földgázpiaci Szállítási-rendszer-üzemeltetők Európai Hálózatát (ENTSOG) és az (EU) 2017/1938 rendelettel létrehozott gázkoordinációs csoportot, hogy készítsenek értékelést egy esetleges piaci korrekciós eseménynek az ellátásbiztonságra, az EU-n belüli gázszállításokra és a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatásáról. Az értékelésben figyelembe kell venni az áraknak az egyéb releváns szervezett piacokon, különösen Ázsiában vagy az Egyesült Államokban megfigyelhető alakulását, amelyet a Platts Benchmark B.V. által kezelt és a S&P Global Inc., New York által közzétett „Joint Japan Korea Marker” vagy „Henry Hub Gas Price Assessment” tükröz.
- (7) A Bizottság – miután értékelte az ajánlattételi korlátnak a gáz- és a villamosenergia-fogyasztásra gyakorolt hatását, valamint az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet 3. és 5. cikkében, valamint az (EU) 2022/1854 tanácsi rendelet 3. és 4. cikkében előírt keresletcsökkentési célok teljesítése terén tett előrelépést – az új helyzethez igazodás érdekében javasolhatja az (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet módosítását is.
- (8) Piaci korrekciós esemény bekövetkezésekor a Bizottság indokolatlan késedelem nélkül tanácsot kér az EKB-től az energiaderivatívák piacainak stabilitását és rendezett működését érintő nem szándékolt zavarok kockázatára vonatkozóan.

4. cikk

A piaci korrekciós mechanizmus deaktiválása

- (0) A 3a. cikk (1) bekezdésének ca) pontjában és a 3a. cikk (1d) bekezdésében említett dinamikus ajánlattételi korlátot a 3a. cikk (1e) bekezdése szerinti piaci korrekciós eseménytől számított 20 munkanap elteltével vagy azt követően deaktiválni kell, ha a referenciár három egymást követő munkanapon keresztül nem éri el a 145 EUR/MWh-t.
- (1) Amennyiben a Bizottság – az (EU) 2017/1938 rendelet 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban – regionális vagy uniós vészhelyzetet hirdet ki, nevezetesen abban az esetben, ha a gázellátási helyzet jelentős romlása olyan szituációhoz vezet, amelyben a gázellátás nem elegendő a fennmaradó gázkereslet kielégítésére („adagolás”), a 3a. cikk (1ca) és (1d) bekezdésében említett dinamikus ajánlattételi korlátot deaktiválni kell.
- (2) Az ACER haladéktalanul értesítést tesz közzé honlapján, és értesíti a Bizottságot, az ESMA-t, az EKB-t és a Tanácsot a (0) bekezdésben említett deaktiválási esemény bekövetkeztéről (a továbbiakban: a deaktiválásról szóló értesítés).

5. cikk

A piaci korrekciós mechanizmus felfüggesztése

- (0)** Az ESMA, az ACER, a gázkoordinációs csoport és az ENTSOG a piaci korrekciós mechanizmus aktiválása esetén folyamatosan nyomon követi a dinamikus ajánlattételi korlátnak a pénzügyi és az energiapiacra, valamint az ellátásbiztonságra gyakorolt hatásait.
- (2) A (0) bekezdésben említett nyomon követés alapján a Bizottság végrehajtási határozat útján minden olyan esetben felfüggeszti a piaci korrekciós mechanizmust, amikor az ellátásbiztonságot, az EU-n belüli gázszállítást vagy a pénzügyi stabilitást negatívan befolyásoló, nem szándékosan előidézett piaci zavar vagy ilyen zavar nyilvánvaló kockázata merül fel (a továbbiakban: felfüggesztési határozat). Az értékelés során a Bizottság figyelembe veszi különösen azt, hogy az aktivált piaci korrekciós mechanizmus
- a) veszélyezteti-e az Unió gázellátásának biztonságát;[...] az ellátásbiztonsági kockázatok értékelésekor figyelembe veendő elemek a 2. cikk 2. pontja szerinti referenciaár egyik összetevőjének jelentős potenciális eltérése a múltbeli trendhez képest, valamint az Unióba irányuló negyedéves LNG-behozatal jelentős csökkenése az előző év azonos negyedévéhez képest.

- b) olyan időszakban történik-e, amikor az (EU) 2022/1369 rendelet 5. cikke szerinti kötelező keresletcsökkentési célok uniós szinten nem teljesülnek, negatívan befolyásolja-e az (EU) 2022/1369 rendelet 3. cikke szerinti gázfogyasztás-csökkentési cél megvalósítása terén elért eredményeket, figyelembe véve, hogy biztosítani kell, hogy az árjelzések keresletcsökkentésre ösztönözzenek, vagy pedig a gázfogyasztás egy hónapon belül 15 %-os vagy két egymást követő hónap során 10 %-os általános növekedéséhez vezet-e az e rendelet hatálybalépését megelőző öt egymást követő év ugyanazon hónapjainak átlagos fogyasztásához képest, az (EU) 2022/1369 rendelet [...] 8. cikkével összhangban a tagállamoktól kapott gázfogyasztási és keresletcsökkentési adatok alapján;
- c) akadályozza-e az EU-n belüli piaci alapú gázszállítást az ACER nyomonkövetési adatai szerint;
- d) befolyásolja-e az energiaderivatívák piacainak stabilitását és rendezett működését a piaci korrekciós intézkedés ESMA általi aktiválásának hatásáról szóló jelentés és az EKB-nak a Bizottság által e célból kikért bármely tanácsa alapján, különösen, amennyiben a letéti felhívásoknak a jelentős növekedéséhez, az Unión belüli TTF származtatott ügyleteknek egy hónapon belül az előző év azonos hónapjához képest jelentős csökkenéséhez, vagy a TTF származtatott ügyletek Unión kívüli kereskedési helyszínekre való jelentős áthelyeződéséhez vezetett-e.
- e) lényegesen eltér-e azoktól a gázpiaci ártól, amelyek az Unió különböző szervezett piacain és az egyéb érintett szervezett piacokon érvényesülnek, például Ázsiában vagy az Egyesült Államokban, ahol azokat a hollandiai Platts Benchmark B.V. által kezelt „Joint Japan Korea Marker” vagy „Henry Hub Gas Price Assessment” tükrözi;
- f) befolyásolja-e a meglévő gázellátási szerződések érvényességét, ideértve a hosszú távú gázellátási szerződéseket is.

- (3) A felfüggesztési határozatot indokolatlan késedelem nélkül kell meghozni, és közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A felfüggesztési határozat közzétételét követő naptól kezdve a felfüggesztési határozatban meghatározott ideig a 3a. cikk (1ca) és 1d) bekezdésében említett dinamikus ajánlattételi korlát alkalmazása megszűnik.
- (4) Az ACER, az ESMA, a gázkoordinációs csoport és az ENTSOG segíti a Bizottságot a 3a., a 4. és az 5. cikk szerinti feladatok ellátásában. Az ESMA-nak a (2) bekezdés d) pontja szerinti jelentését legkésőbb 48 órán belül, illetve sürgős esetekben a Bizottság általi felkérésre még ugyanazon a napon ki kell adni.
- (4a) A 3a., 4. és 5. cikk szerinti feladatainak ellátása során a Bizottság tanácskérés céljából konzultálhat az EKB-val az EUMSZ 127. cikkének (5) bekezdése szerinti feladatával kapcsolatos bármely kérdésben, hogy hozzájáruljon a hitelintézetek prudenciális felügyeletére és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák zavartalan megvalósításához.

5a. cikk

Szakmai titoktartás

- (1) A szakmai titoktartásnak a (2) bekezdésben meghatározott feltételeit az e rendelet alapján beérkezett, kicserélt vagy továbbított minden bizalmas információra alkalmazni kell.
- (2) Szakmai titoktartási kötelezettség alkalmazandó minden olyan személyre, aki az ACER-nek vagy olyan hatóságnak vagy piaci vállalkozásnak vagy természetes vagy jogi személynek dolgozik vagy dolgozott, akire vagy amelyre az illetékes hatóság átruházta hatásköreit, beleértve az illetékes hatóság által megbízott ellenőröket és szakértőket is.
- (3) A szakmai titoktartás hatálya alá tartozó információk semmilyen más személlyel vagy hatósággal nem közölhetők, kivéve, ha ezt az uniós vagy tagállami jogban foglalt rendelkezés írja elő.
- (4) Az e rendelet alapján az illetékes hatóságok között folytatott bármilyen, üzleti vagy működési feltételekkel, illetve más gazdasági vagy személyes jellegű ügyekkel kapcsolatos információcsere bizalmas adatközlésnek minősül és a szakmai titoktartás követelményeinek hatálya alá tartozik, kivéve, ha az illetékes hatóság az információközléssel egyidejűleg megállapítja, hogy a szóban forgó információ nyilvánosságra hozható, vagy ha e nyilvánosságra hozatalt bírósági eljárás teszi szükségessé.

5b. cikk
Hatásvizsgálat

(0) Az ESMA és az ACER megvizsgálja a piaci korrekciós mechanizmusnak a pénzügyi és energiapiacokra, valamint az ellátásbiztonságra gyakorolt hatását, mindenképp annak ellenőrzése céljából, hogy a piaci korrekciós mechanizmus kulcselemei továbbra is megfelelőek-e a pénzügyi és energiapiac, valamint az ellátásbiztonság alakulásának fényében.

(0a) Az ESMA és az ACER a hatásvizsgálat során különösen az 5c. cikk (2) bekezdése szerinti kritériumok tekintetében végez elemzést. A vizsgálat során különösen azt kell ellenőrizni, hogy TTF származtatott termékekre vonatkozó korlátozás következtében a piaci szereplők arbitrázst alkalmaznak-e a korrigált és a nem korrigált származtatott termékek között, ezzel negatív hatást gyakorolva a pénzügyi vagy energiapiacokra, és kárt okozva a fogyasztók számára.

(0aa) Az ESMA és az ACER azt is értékeli, hogy:

- a tőzsdén kívüli kereskedés e rendelet hatálya alóli kizárása a TTF származtatott termékekkel való kereskedésnek a tőzsdén kívüli piacokra való jelentős áthelyeződéséhez vezetett-e, veszélyeztetve a pénzügyi vagy az energiapiacok stabilitását, és
- a piaci korrekciós mechanizmus az Unión belül a TTF származtatott ügyletek számának jelentős csökkenéséhez, a TTF származtatott ügyletek Unión kívüli kereskedési helyszínekre való jelentős áthelyeződéséhez vezetett-e.

Az ESMA és az ACER ezenkívül értékeli, hogy szükséges-e a következők felülvizsgálata:

- a 2. cikk 2. pontja szerinti referenciaár céljára figyelembe vett elemek,
- a 3a. cikk (1) bekezdésében említett feltételek,
- a 3a. cikk (1ca) bekezdésében említett dinamikus ajánlattételi korlát.

(0a) Az ESMA-nak és az ACER-nek az első bekezdés szerinti jelentéseit 2023. március 1-jéig be kell nyújtani a Bizottságnak. Az ESMA és az ACER legkésőbb 2023. január 23-ig előzetes adatjelentést tesz közzé a piaci korrekciós mechanizmus bevezetéséről.

Kiterjesztés egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre

- (1) Az 5b. cikk (0) bekezdésében említett vizsgálat alapján a Bizottság az 5e. cikk (2) bekezdésével összhangban végrehajtási jogi aktus útján legkésőbb 2023. március 31-ig meghatározza a piaci korrekciós mechanizmus egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre történő alkalmazásának technikai részleteit.
- Amennyiben a piaci korrekciós mechanizmus egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékekre történő alkalmazása a (2) bekezdésben meghatározott kritériumok alapján jelentős negatív hatást gyakorol a pénzügyi vagy gázpiacokra, a Bizottság kivételesen kizár bizonyos származtatott termékeket a piaci korrekciós mechanizmus hatóköre alól.
- (2) A Bizottság mindenekelőtt a következő kritériumok alapján választja ki a végrehajtás technikai részleteit, valamint azokat az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékeket, amelyeket adott esetben ki kell zárni a piaci korrekciós mechanizmusból:
- a) az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek áraira vonatkozó információk rendelkezésre állása;
  - b) az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek likviditása;
  - c) az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek mechanizmus alá történő bevonásának hatása az EU-n belüli gázszállításra és ellátásbiztonságra;
  - d) az egyéb VTP-khez kapcsolódó származtatott termékek mechanizmus alá történő bevonásának a pénzügyi piacok stabilitására gyakorolt hatása, figyelembe véve az esetleges kiegészítő letétekre mint biztosítékra gyakorolt hatást.

5d. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság adott esetben javaslatot tehet e rendelet módosítására azzal a céllal, hogy e rendelet hatálya kiterjedjen a tőzsdén kívül kereskedett származtatott termékekre, vagy azzal a céllal, hogy felülvizsgálja a 2. cikk 2. pontja szerinti referenciaár céljára figyelembe vett elemeket – különösen annak mérlegelése céljából, hogy ezen elemeknek eltérő súlyozást adjon –, a piaci korrekciós mechanizmus aktiválásának a 3a. cikk (1) bekezdése a) és b) pontja szerinti feltételeit és a 3a. cikk (1ca) bekezdésében említett dinamikus ajánlattételi korlátot. Az ilyen javaslat benyújtása előtt a Bizottság konzultál az EKB-val, az ESMA-val, az ACER-rel, a gázkoordinációs csoporttal, az ENTSOG-gal és adott esetben más érdekelt felekkel.

5e. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

III. FEJEZET – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

6. cikk

Hatálybalépés

- (1) Ez a rendelet 2023. február 1-jén lép hatályba. Ezt a rendeletet ugyanettől a naptól egy évig kell alkalmazni.

A 3a. cikket 2023. február 15-től kell alkalmazni. Az 5b. cikk (0a) bekezdését visszamenőleges hatállyal 2023. január 1-jétől kell alkalmazni.

- (3) Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni a következőkre:
- a) az e rendelet hatálybalépése előtt kötött TTF származtatott ügyletek;
  - b) TTF származtatott termékek vásárlása és értékesítése az e rendelet hatálybalépése előtt kötött TTF származtatott ügyletek ellentételezése vagy csökkentése érdekében;
  - c) TTF származtatott termékek vásárlása és értékesítése központi szerződő fél által szervezett nemteljesítés-kezelési eljárás részeként, beleértve a szabályozott piacon elszámolási célból nyilvántartásba vett tőzsdén kívüli ügyleteket is.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

a Tanács részéről

az elnök